

A 2019/2020. tanévi

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÉN NEMZETISÉGI NYELV

NYELVHELYESSÉGI-SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

Munkaidő: 60 perc

Elérhető pontszám: 50 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül **más segédeszköz nem** használható! Javítás csak a hibásnak vélt szöveg áthúzásával és a jónak vélt megoldás mellé írásával történhet, kifestőt tilos alkalmazni!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve:oszt.:

Az iskola neve:

.....

Az iskola címe:irsz.város

.....utca.....hsz.

Iskolai pontszám: Bizottsági pontszám:

Javító tanár aláírása: Felüljavítók aláírása:

.....

Erre az oldalra ne írjon!

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

1. Preberite besedilo in rešite naloge: obkrožite črko pred pravilnim odgovorom oziroma podčrtajte DA ali NE ter napišite odgovor na črto.

Ditka: »V knjigah iščem globoka sporočila«

Mlado koroško glasbenico Ditko navdušuje poezija. Tako zelo ji je blizu, da jo vidi zapisano v notah – s pomočjo očeta in mentorja Gorazda Čepina jo zapiše in na odru tudi zapoje. V prijetnih dogodkih uglasbene poezije s spremljevalno glasbeno skupino in pisateljem Ferijem Lainškom navdušuje številne slovenske poslušalce.

Ditka, kakšne knjige radi berete?

Zadnje čase največ prebiram poezijo naših in občasno tudi tujih pesnikov. Rada berem poučne knjige o človekovi razvojni rasti, psihologiji; veliko pa prebiram tudi kuharske knjige, ki so mi še v posebno veselje. Kadar pa je časa dovolj, v roke najraje vzamem kakšen lep ljubezenski roman.

Imate rajši poezijo ali radi berete tudi prozo?

Oboje rada berem, a mi za prozo ob napornem urniku pogosto zmanjka časa. Najbolj uživam, kadar si vzamem prost teden, na primer poleti na morju, in takrat vedno preberem kakšen dober roman. Veliko več prebiram poezijo. Uživam, ko v pesmih iščem sporočila, simbole in navdih za uglasbitve. Prebiranje poezije mi vzame manj časa in tako včasih pred spanjem, tako za sprostitev, preberem pesem ali dve. Od začetka do konca – kar mi pri branju romana ne bi uspelo.

Kako je slovensko občinstvo sprejelo vaše večere uglasbene poezije?

Zelo sem vesela, da se je moja glasba pravzaprav dotaknila vseh generacij. Večina publike je še vedno starejša, a vendar na moje koncerte prihajajo tudi otroci in najstniki. Je lahko kaj lepšega, kot poslušati otroka, ki prepeva »Dober dan, življenje«?

Želite z uglasbeno poezijo predvsem mladim približati poezijo?

Ob porastu pesmi, ki se danes vrtijo po radijskih postajah in katerih večina vsebine je prazna, si še toliko bolj prizadevam, da bi moja glasba imela globlji pomen za posameznika. Zato posegam po poeziji naših pesnikov, katerih sporočila so močna in zgodbe bogate.

Glasba je medij, ki lahko za marsikoga pomeni način izražanja, sproščanja čustev in morda tudi iskanje samega sebe, zato je pomembno, da ohranjamo kvaliteto, saj pri tem neposredno vplivamo na razvoj dobrih strani osebnosti. Želim si, da bi tudi mlajšim pesniška beseda postala bližja.

Kdo je vaš najljubši avtor?

Feri Lainšček, kot pesnik. Ne zato, ker se poznamo osebno, se odlično razumemo in skupaj nastopamo, temveč zato, ker so njegove pesmi zares nekaj posebnega. So enostavne in razumljive za branje, a hkrati v sebi nosijo globoko sporočilo in predvsem veliko čustev.

Pri mnogih drugih pesnikih so teme pesmi težke in celo abstraktne, jaz pa imam raje enostavne in lepe. Priznam, da nisem prebrala veliko Lainščkovih proznih del. Berem prozo različnih pisateljev in težko bi se odločila za najljubšega. Pri vsakem najdeš nekaj, kar te prepriča.

Ali življenjske nasvete iščete tudi v knjigah?

Ja, nasveti in modrosti iz knjig vedno ostanejo z mano. Menim, da z branjem kvalitetne literature najbolj širimo svoja obzorja in tudi osebnostno rastemo. Imela sem obdobje, ko sem vsako jutro prebrala eno misel iz knjižice Misli moči avtorice Louise L. Hay in se tistih besed prek dneva skušala držati tudi v dejanjih.

Ideja, ki se je zakoreninila globoko v meni in jo danes nosim v sebi, pa je tista iz knjige Alkimist avtorja Paula Coelho. Verjamem, da mora vsak slediti svoji osebni legendi – ideji in pri tem poslušati svoje srce. Srce nam vedno daje pravi odgovor, in če smo mu pripravljene prisluhniti, bomo našli pot do cilja.

(Vir: www.dobrezgodbe.com)

1. Zgornje besedilo je

- a) intervju
- b) obvestilo
- c) poročilo

2. Ditka poje za

- a) mlade
- b) starejše
- c) vse generacije

3. Glasbenica daje prednost

- a) enostavnim pesmim
- b) težkim pesmim
- c) abstraktnim pesmim

4. S čim in s kom navdušuje Ditka svoje občinstvo?

5. Zakaj je njen najljubši avtor Feri Lainšček?

6. Kdo je Ditkin najljubši slovenski pisatelj?

7. Zakaj glasbenica bere, v primerjavi s poezijo, manj proznih del?

8. Poleg leposlovja glasbenica bere tudi poučne in kuharske knjige. DA NE

9. Glasbenica želi doseči, da bi njena glasba imela globlji pomen za posameznika. DA NE

10. Ditka je prebrala dosti Lainščkovih proznih del. DA NE

11. Po mnenju glasbenice z branjem širimo svoja obzorja in tudi osebno rastemo. DA NE

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

11	
-----------	--

2. Preberite besedilo in podčrtajte DA ali NE.**ŠOU: Študentskih postelj še ni dovolj**

»Tudi če upoštevamo dejstvo, da bo čez 15 let v prestolnici manj študentov kot danes, bo še vedno manjkalo najmanj 1400 postelj v študentskih domovih,« trdijo v Študentski organizaciji Univerze (ŠOU) v Ljubljani.

Odzvali so se na trditve študentskega sveta stanovalcev Študentskih domov v Ljubljani, da je postelj dovolj in naj država raje vlaga v posodobitev starih študentskih domov.

Ko so v Študentskih domovih v Ljubljani v začetku marca podaljšali razpis za postelje v študentskih domovih, ker je bilo prostih še 90 postelj, je Primož Zemljič, predsednik študentskega sveta stanovalcev, opozoril na dejstvo, da se število študentov v prestolnici zmanjšuje. »Še teh zmogljivosti ne moremo zapolniti, zato ne razumem, zakaj bi gradili nove,« je dejal Zemljič.

David Božič, študentski minister za socialo in zdravstvo ŠOU in Tomaž Černe, predsednik ŠOU v Ljubljani, trdita, da za take trditve ni osnove. Izračuni namreč kažejo, da študentskih postelj še ni dovolj, tudi če upoštevamo, da se v Sloveniji rodi manj otrok in se bo več študentov odločalo za študij v drugih mestih in v tujini. »V izračunih smo upoštevali, da bo, ko bodo študirali tisti, ki so se rodili leta 2005, na Univerzi v Ljubljani le še 22.000 študentov, čeprav jih je danes skoraj 58.000, in da se bo povprečen čas študija s sedmih let zmanjšal na štiri,« pravita Černe in Božič.

Tako v ŠOU kot v študentskem svetu stanovalcev pa opozarjajo na slab nadzor države nad najemniškimi stanovanji, v katere so se večinoma zaradi pomanjkanja sob v študentskih domovih prisiljeni seliti študentje. »Najdražje so sobe na sivem trgu, kjer ni pogodb, povpraševanje pa je veliko, zato lahko ponudniki postavljajo cene najemnin. Predlagamo, da država podeli čim več subvencij za bivanje pri zasebnikih ali v študentskih domovih, da se bo povpraševanje na sivem trgu zmanjšalo. Le tako se bodo cene uravnotežile,« pravita Černe in Božič.

(Vir: <https://www.dnevnik.si/>)

12. Besedilo govori o problematiki študentskih domov.	DA	NE
13. Po trditvah ŠOU bo čez 15 let v Ljubljani dovolj postelj v študentskih domovih.	DA	NE
14. Svet stanovalcev Študentskih domov meni, da je treba predvsem obnavljati stare domove.	DA	NE
15. Po mnenju Primoža Zemljiča so študentski domovi prazni, ker je bivanje v njih nekvalitetno.	DA	NE
16. V prihodnosti bo v Ljubljani študiralo manj študentov.	DA	NE
17. Študentje bodo v prihodnosti študirali krajši čas.	DA	NE
18. Država dobro kontrolira najemniška stanovanja.	DA	NE
19. Problem predragih zasebnih sob bi med drugim lahko rešile državne subvencije.	DA	NE

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19

8	
----------	--

3. Preberite besedilo in odgovorite na vprašanja.

Štiri pisane generacije

Na trgu dela se trenutno pojavljajo štiri različne generacije: t. i. generacija veteranov, baby boom generacija, generacija X in generacija Y. Spodaj opisane značilnosti ne veljajo za vsakega posameznika, kažejo pa tipične značilnosti zaposlenih v nekem obdobju.

Generacija veteranov

Če so osebe rojene med 1920 in 1945, njihovo življenje je zaznamovala vojna, pomanjkanje in želja po zadovoljevanju Maslow-ove potrebe po varnosti. Poznajo solidarnost in timsko delo, komunicirajo na osebni ravni, zaposlitve so bile varne ne glede na produktivnost in upoštevanje avtoritete nikoli ni bilo pod vprašajem. To je delovna generacija, ki pozna klasično pošto, sestankovali so na dolgo in široko in poslovali samo preko osebnega stika. Generacija veteranov je večinoma že v zasluženem pokoju.

Otroci blaginje ali baby boom generacija

Sem spada povojna generacija, rojena med letoma 1946 in 1965. Živel so v obdobju ekonomske stabilnosti, tu za zdaj, dilem »družina ali kariera« niso poznali, saj so se zgodaj vračali domov in imeli čas za ljubljene in hobije.

Generacija X

Ta generacija predstavlja ljudi, rojene med letoma 1966 in 1985, ki jih je v mladosti zaznamoval socializem, v odraslosti pa kapitalizem. Priča so bili novim tehnologijam in razvoju teh, internet se je širil in vplival na globalizacijo, kar je posledično zahtevalo hitro prilagajanje in delovanje po novih pravilih. Pripadniki te generacije so se na premike v družbi odzvali različno – od upora do podložništva. Je prva generacija, ki je iskala razmerje med delom in družino in ugotovila, da si varnost lahko ustvariš sam z osebnim razvojem. Značilnosti generacije so: podjetništvo, usmerjenost v rezultate, samostojnost, upiranje avtoriteti, kršenje pravil, pravičnost in cenjenje uravnoteženosti med poslovnim in družinskim življenjem.

Generacija Y

Ta generacija je že od malih nog prisotna pri hitrosti informacij in razvoju informacijske komunikacijske tehnologije. Pripadniki te generacije so odraščali z internetom, vedno so dostopali do vseh informacij in veljajo za najbolj ozaveščeno generacijo vseh časov. Zaradi sodobne tehnologije so osebe te generacije prilagodljivejši od starejših ljudi, njihove lastnosti pa so: ustvarjalnost, samopodoba, samozadostnost, odprtost, multitasking.

(Vir: <https://www.mojedelo.com/>)

20. Kaj je bilo značilno za življenje ljudi, rojenih med vojnama?

21. Kako je opravljala svoje delo generacija veteranov?

22. Kaj označuje obdobje, v katero spada povojna generacija?

23. Kako so osebe generacije X sprejele spremembe v družbi?

24. Kako so pripadniki generacije X razmišljali o varnosti?

25. V čem se generacija Y razlikuje od starejših in zakaj?

20.	21.	22.	23.	24.	25.

6	
----------	--

25	
-----------	--

NYELVHELYESSÉGI FELADATLAP

1. Za spodnje besedilo izberite pravilno obliko izmed štirih danih tako, da obkrožite črko pred njo.

Bi magistrirali iz znanja o Beatlih?

Univerza v __1.__ bo odslej ponudila tudi poseben program, v katerem bodo diplomanti lahko nadgradili svoje znanje in bodo magistrirali __2.__ znanja o priljubljeni glasbeni skupini. Študijski program se bo imenoval The Beatles, Popular Music and Society, študentom pa bo __3.__ priložnost, da skozi skupino The Beatles analizirajo družbo, modo, zgodovino mesta Liverpool in glasbo tistega časa.

»Danes je napisanih že več kot 8000 knjig o Beatlih, a še nikoli ni bilo narejene nekakšne akademske študije o __4.__,« je odločitev za program pojasnil Mike Brocken, ki bo vodil __5.__ projekt. »Prav gotovo je to prvi magistrski študij na temo Beatlov v Veliki Britaniji in verjetno tudi na svetu,« je pojasnil Brocken. »Po __6.__ je zdaj pravi čas za študij o Beatlih, Liverpool pa pravi kraj __7.__,« je dodal.

Najbolj navdušeni so Američani in Angleži.

Od študentov pričakujejo, da se bodo skozi predavanja in razprave podrobno seznanili s pesmimi skupine, z njihovo potjo do slave in kulturnim učinkom, __8.__ je imela njihova glasba na takratno družbo. Magistrski študij, ki bo trajal __9.__, se bo začel septembra, zanj pa bo treba odšteti okoli 3.900 __10.__.

»Pričakujemo, da bo program izjemno priljubljen pri študentih, veliko zanimanja smo opazili ne le __11.__ Angleži, ampak tudi pri prebivalcih drugih držav, največ __12.__.«

(Vir: www.rtv slo.si)

1.	a) Liverpoola
c) Liverpool	b) Liverpoolu
č) Liverpoolom
2.	a) iz
c) blizu	b) do
č) od
3.	a) dodal
c) dal	b) oddal
č) prodal
4.	a) njima
c) njih	b) njim
č) njimi
5.	a) tega
c) temu	b) ti
č) ta
6.	a) štiridesetih letih
c) štiridesetih let	b) štirideseta leta
č) štiridesetom letom
7.	a) nanj
c) nanje	b) zanj
č) zanjó
8.	a) ki ga
c) ki jo	b) ki jih
č) ki ju
9.	a) enega leta
c) enem letu	b) enemu letu
č) eno leto
10.	a) evra
c) evrov	b) evro
č) evrom
11.	a) pri
c) pred	b) za
č) med
12.	a) od Amerike
c) na Ameriko	b) iz Amerike
č) za Ameriko

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.

2. Besede in besedne zveze v oklepajih postavite v pravilno obliko.**Kako orhideje obdržati pri življenju**

Govori se, da so orhideje izredno nezahtevne, a se tisti, ki se 13. _____ (oni) je orhideja posušila, ne strinjajo. Falenopsisi, ki so izmed vseh orhidej najbolj priljubljeni, cvetijo, če imajo zdrave, nove liste, v katerih je dovolj energije. Da boste dolgo občudovali njihovo lepoto, sledite 14. _____ (naslednja navodila) za oskrbo.

Primerne temperature za falenopsise so od 18 do 30 stopinj Celzija. K cvetenju jih spodbudimo z znižanjem temperature za 3 do 5 stopinj Celzija. Ohladitev mora trajati vsaj nekaj tednov. Preprečiti moramo mrzel prepih in jih postaviti v bližino okna, a ne neposredno izpostaviti 15. _____ (sončna svetloba). Najboljša izbira so okna, ki jih lahko zasenčimo z zaveso ali pa je pred njimi drevo, ki ustavlja neposredno sončno svetlobo.

Zalivanje prilagajamo rasti listov, dolžini dneva in temperaturi. Torej: ko bolj rastejo listi, ko je daljši dan in ko je bolj toplo, pogosteje jih zalivamo. Poleti enkrat na teden, pozimi na 14 dni. Zalijemo jih temeljito. Lonček postavimo v posodo z vodo, da se lubje napije, po največ nekaj urah pa vodo 16. _____ (odliti). Zelene korenine v lončku so znak, da je vode dovolj, če posivijo, pa je čas za zalivanje. Orhidejam najbolj ustreza deževnica, ki v nasprotju z vodovodno vodo ne 17. _____ (vsebovati) klora in apnenca. Če uporabimo vodovodno vodo, mora biti postana.

Falenopsis gnojimo le od pomladanskega do jesenskega enakonočja. Gnojilo dodamo vodi ob 18. _____ (vsako zalivanje), a uporabimo le četrtno priporočene količine na embalaži. Pozimi 19. _____ (orhideje) ne gnojimo.

(Vir: deloindom.delo.si)

13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.

7	
---	--

3. Preberite besedilo in dopolnite povedi z ustreznimi besedami, besednimi zvezami iz okvirja.

dodeliti, posuti, bogati nadevi, prekmurska kulinarika, pečen, podvojen

Prekmurska gibanica spada med slovenske nacionalne kulinarčne specialitete in je tradicionalna značilnost 20._____.

Tradicionalna prekmurska gibanica je 21._____ v okroglem ali pravokotnem modelu. Na t. i. podplatu, ki je iz krhkega testa, se zvrstijo štirje različni nadevi v natančno določenem zaporedju (mak, skuta, orehi, jabolka), med njimi pa je zmeraj plast vlečenega testa. Vsi štirje nadevi so v prekmurski gibanici obvezno 22._____ v enakem vrstnem redu, na vrhu zadnje plasti nadeva pa je vlečeno testo, prelito s kisló ali sladko smetano oziroma le premazano z maščobo. Zaporedje 23._____ daje izdelku tudi svojevrstnost in pravo mikavnost. Razrezani kosi (na trikotnike iz okroglega pekača ali pravokotnike iz pravokotnega) se nato 24._____ še z mletim sladkorjem. Točno je določena tudi višina in teža posameznega kosa, in sicer mora biti visok od pet do sedem centimetrov in ne težji od petindvajset dekagramov.

Prekmurski gibanici, ki se uvršča med slovensko narodno kulturno dediščino, je Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdove leta 2010 v Uradnem listu 25._____ oznako »tradicionalni ugled«, ponaša pa se tudi z evropsko zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti.

(Vir: www.kamra.si/)

20.	21.	22.	23.	24.	25.

6 |

25 |

50 |

A 2019/2020. tanévi

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÉN NEMZETISÉGI NYELV

SZÖVEGALKOTÁSI FELADATLAP

Munkaidő: 180 perc

Elérhető pontszám: 50 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A szövegalkotási feladatok megoldásához íróeszközön kívül szöveggyűjtemény és egynyelvű szótár használható!

A szövegalkotási feladatlapot a versenybizottság értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: oszt.:

Az iskola neve:

Az iskola címe: irsz. város

..... utca..... hsz.

Bizottsági pontszám:

Javítók aláírása:

Pótlapok száma:

Erre az oldalra ne írjon!

1. Vi ste Sonja Novak in ste bili na dopustu v Sloveniji. Ko ste prišli v Ljubljano, so vam na železniški postaji ukradli osebne dokumente in nekaj denarja. Zadevo ste prijavili na policiji, tam pa so od vas zahtevali, da napišete izjavo (80-100 besed), v kateri morate natančno opisati dogajanje: kdo ste, od kod ste, kje ste bili, kaj se je zgodilo oz. kako ste opazili, da nimate dokumentov in denarja, za katere dokumente gre ipd.

Pri pisanju izjave pazite na oblikovne predpise. Upoštevajte pravopisna pravila in slogovno ustreznost.

Tartalom	8	
Nyelvhelyesség	7	
Összesen	15	

2. Napišite literarni spis z naslovom France Prešeren in njegova poezija. V spisu predstavite življenjsko pot in delovanje največjega slovenskega pesnika, odločite se za eno od njegovih pesmi in tudi obrazložite, zakaj ste se odločili za določeno pesem. Na kratko napišite vsebino izbrane pesmi ter jo analizirajte, izluščite njeno glavno sporočilo.

ali

Velika noč je najstarejši krščanski praznik. To je čas, ko ljudje napolnijo pletene košare z domačimi dobrotami, jih pokrijejo z belimi prti in svoja jedila odnesejo v cerkev k blagoslovu. Napišite spis o tem prazniku, ki je razširjen po vsem svetu. V svojem pisanju najprej predstavite pomen praznika, opišite, kako se pripravljate na veliko noč. Predstavite simbole in običaje, ki so povezani s tem praznikom. Podajte tudi svoje mnenje v zvezi z veliko nočjo in napišite, kako jo praznujete v vaši družini.

Besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

Tartalom	8	
Formai jegyek és hangnem	4	
Szövegalkotás	8	
Szókincs, kifejezés mód	8	
Nyelvtan, helyesírás	7	
Összesen	35	

50	
-----------	--

